

## **Činnost budující a činnost odlučovací**

**Rudolf Steiner**

**Ita Wegmanová**

Stejně jako jiné organismy se lidské tělo vytváří ze stavu polotekutého. K jeho utváření je však přece jenom nutný stálý přívod vzdušných látek. Nejdůležitější je kyslík přijímaný dýcháním. Pozorujme nejprve nějakou pevnou část, například kostní útvar. Je odměšován ze stavu polotekutého a v tomto odměšování je činná organizace Já. O tom se může přesvědčit každý, kdo sleduje vytváření kostní soustavy. Ta se vyvíjí tou měrou, jakou člověk dostává svou lidskou formu jakožto výraz organizace Já, když prochází embryonálním a dětským vývojem.

Proměna bílkovin, která je přitom základem, nejdříve odlučuje z bílkovinné substance cizorodé (astrální a éterické) síly; bílkovina prochází neorganickým stavem a přitom musí být zkapalněna. V tomto stavu ji uchopí organizace Já, která je činná v teple, a předá ji vlastnímu éterickému tělu. Tak se z ní stává lidská bílkovina. Ale ještě zbývá dlouhá cesta k proměně v substanci kostní.

Když je bílkovina takto přeměněna v bílkovinu lidskou, musí být učiněna zralou k tomu, aby mohla přijmout a zformovat uhličitán a fosforečnan vápenatý atd. Bílkovina proto musí projít jakýmsi mezistupněm. Musí na ni zapůsobit přijímání vzduchu. To vnáší do bílkoviny produkty přeměny uhlovodanů. Vznikají tak substance, které mohou poskytnout podklad pro tvorbu jednotlivých orgánů. Nemáme tu však co činit s hotovými orgánovými substancemi, například se substancí jaterní nebo kostní, nýbrž je tu substance všeobecnější, z níž mohou být vytvořeny všechny jednotlivé orgány těla. Ve vytváření hotových orgánových útvarů je činná organizace Já, ve zmíněné nediferencované orgánové substanci je činné astrální tělo.

Astrální tělo u zvířete přejímá také konečné utváření orgánů, u člověka zůstává činnost astrálního těla a tím také animální podstata jenom jakýmsi všeobecným podkladem pro organizaci Já. U člověka ze zvířecího nedospěje až do konce; ve svém průběhu je přerušeno a na tento zvířecí podklad je jaksi nasazeno to, co je lidské. Toto nasazení lidského prvku vykonává organizace Já.

Organizace Já žije zcela v tepelných stavech. Ze všeobecné astrální podstaty vynáší a diferencuje jednotlivé orgány. Na všeobecnou substanci přivedenou astralitou působí přitom tak, že budťo zvyšuje nebo snižuje tepelný stav nějakého orgánu, který se připravuje. Snižuje-li se tepelný stav, vstupují do substance tohoto orgánu neorganické substance. Je to proces ztvrdzující, zpevňující v němž máme podklad pro tvorbu kostí. Jsou přijímány solné substance. Když organizace Já tepelný stav zvyšuje, vznikají takové orgány, které organickou substanci rozpouštějí a zkapalňují, nebo ji převádějí do plynného stavu.

Předpokládejme nyní, že organizace Já nenachází v organismu tolik vyvinutého tepla, aby mohla dostatečnou měrou proteplít ty orgány, které toho mají zapotřebí. Potom se stane, že tyto orgány, jejichž činnost se orientuje spíše na rozpouštění, vyvíjejí naopak činnost ztvrdzující, zpevňující. Potom u nich chorobně vystupuje ta tendence, která je v kostech činností zdravou.

Kost je orgán, který organizace Já zformovala a pak jej ze své oblasti propustila. Přichází do takového stavu, ve kterém ji organizace Já neuchopuje vnitřně, ale jen zevně. Kost opustila oblast organizování a růstu a ještě mechanicky slouží organizaci Já při vykonávání tělesných pohybů. V kosti zůstává jen zbytek vnitřní činnosti organizace Já a prostupuje ji po celý život, neboť uvnitř organismu musí kost zůstat organickým článkem organismu a nesmí vypadnout ze života.

Orgány, které z uvedeného důvodu mohou přejít do *tepen* takové činnosti, kterou se vytváří tkáň podobná kostní tkáni, jsou tepny. U nich se objevuje tzv. kornatění - zvá- penatění (sclerosis) a z těchto orgánových systémů je organizace Já jaksí vyháněna.

Opačný případ nastává, když organizace Já dost nezmenší tepelný stav pro oblast kostí. Kosti se pak začnou podobat orgánům, které rozvíjejí rozpouštěcí činnost. Schází jim však tendence ke ztvrdnutí, a proto v nich není vhodný základ pro včleňování solí. Rozvoj kostních útvarů, které spadají do oblasti organizace Já, se tedy nedokončí. Astrální činnost není na své cestě v pravý okamžik zastavena. Musí se objevit sklon ke znetvoření, neboť zdravé tvoření postavy se může uskutečňovat pouze v oblasti organizace Já. Zde máme co činit s rachitickými onemocněními.

Z toho vidíme, jak lidské orgány souvisejí se svými činnostmi. Kost vzniká v oblasti organizace Já. Když se její utváření ukončí, slouží této organizaci Já, která ji nadále již nevytváří, ale používá ji k volným pohybům. Právě tak je tomu s tím, co vzniká v oblasti astrální organizace. Zde se vytvářejí nediferencované substance a síly, které všude v těle vystupují jako podklad diferencovaných orgánových útvarů. Astrální činnost je přivádí až k určitému stupni, pak jich používá. Celý lidský organismus je proniknutý polotekutými látkami, ve kterých vládne astrálně orientovaná činnost.

Tato činnost se vyžívá v sekrecích, odlučováním, kterých se při vytváření organismu používá ve prospěch jeho vyšších článků. Takto zaměřenou sekreci, odlučování můžeme spatřovat v produktech žláz, které se uplatňují svým způsobem v ekonomii organismu. Vedle těchto odlučovacích činností, které odevzdávají své produkty do nitra organismu, máme pak ještě jiné, které jsou vlastně činnostmi exkretními, odměšovacími, tj. odměšují své produkty navenek. Mýlí se ten, kdo nespátřuje v těchto sekretech nic jiného než balastní látky z potravy, které organismus nemůže potřebovat, a proto je eliminuje. Nejde totiž o to, že organismus nějaké látky odlučuje ven, ale o to, že rozvíjí takové činnosti, které vedou k vyměšování.

Tato činnost je něčím, co organismus ke své existenci potřebuje. Je to činnost právě tak nutná jako ta, která přijímá látky do organismu nebo je v něm ukládá. Neboť na zdravém poměru obou uvedených činností je v podstatě založená činnost celého organismu.

Ve vyměšování navenek se tak objevuje výsledek astrálně orientované činnosti. Pokud jsou do produktů vyměšování přimíšeny také látky, které byly dovedeny až do neorganického stavu, pak v nich žije také organizace Já. A tento život organizace Já je dokonce mimořádně důležitý. Neboť ona síla, která je vynaložena na takové vyměšování, vyvolává jaksí protitlak směrem dovnitř a tento protitlak je nezbytný pro zdraví organismu.

Kyselina močová, která je odlučována močí, vytváří v takovém protitlaku dovnitř správný sklon organizace ke spánku. Je-li příliš málo kyseliny močové v moči a příliš mnoho v krvi, je spánek tak krátký, že nestačí pro udržení zdraví.